

Centralna Komisja Egzaminacyjna w Warszawie

EGZAMIN MATURALNY 2011

WIEDZA O SPOŁECZEŃSTWIE

POZIOM PODSTAWOWY

Kryteria oceniania odpowiedzi

MAJ 2011

Zadanie 1. (0–2)

Obszar standardów	Opis wymagań
Wiadomości i rozumienie	Zasady i procedury demokratyczne (I.5)

Poprawna odpowiedź

- A. przedstawicielskiej (pośredniej / reprezentacyjnej)
B. bezpośredniej (partycypacyjnej)

2 p. – za poprawne podanie dwóch określeń rodzajów demokracji**1 p.** – za poprawne podanie jednego określenia rodzaju demokracji**Zadanie 2. (0–2)**

A. Korzystanie z informacji	Rozumienie czytanych przepisów prawnych (II.7)
	Wiadomości: atrybuty państwa, konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej (I.5 / I.7)
B. Wiadomości i rozumienie	Ustrój Rzeczypospolitej Polskiej (konstytucja, organy władzy) (I.7)

Poprawna odpowiedź

A. zasada prawa krwi (prawo krwi / zasada krwi / *ius sanguinis*)

B. Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej (Prezydent Rzeczypospolitej / Prezydent RP)

2 p. – za poprawne podanie zasady nabywania obywatelstwa oraz organu, który nadaje obywatelstwo w RP**1 p.** – za poprawne wskazanie jednego elementu odpowiedzi**0 p.** – za brak obu odpowiedzi lub niepoprawne ich podanie, w tym za zapis Prezydent w przypadku organu, który nadaje obywatelstwo w RP**Zadanie 3. (0–3)**

Wiadomości i rozumienie	Ustrój Rzeczypospolitej Polskiej (organy władzy) (I.7)
-------------------------	--

Poprawna odpowiedź

- A. kreacyjna
B. kontrolna
C. prawodawcza

3 p. – za poprawne przyporządkowanie trzech funkcji Sejmu RP**1 p.** – za poprawne przyporządkowanie jednej funkcji Sejmu RP**Zadanie 4. (0–2)**

Wiadomości i rozumienie	Procedury demokratyczne i ustrój Rzeczypospolitej Polskiej (organy władzy) (I.5 / I.7 / I.8)
-------------------------	--

Poprawna odpowiedź

- A. powszechność, bezpośredniość, tajność głosowania
B. powszechność, równość, bezpośredniość, tajność głosowania

2 p. – za poprawne przyporządkowanie wszystkich zasad wyborczych w wyborach Prezydenta RP i w wyborach do Senatu RP

1 p. – za poprawne przyporządkowanie wszystkich zasad wyborczych w jednym rodzaju wyborów

0 p. – za brak przyporządkowania lub niepoprawne przyporządkowanie zasad wyborczych, a także za określenie *tajność* zamiast *tajność głosowania*

Zadanie 5. (0–2)

Korzystanie z informacji	Lokalizacja ważnych wydarzeń w czasie (II.4)
Wiadomości: Instytucje demokracji w Polsce (I.5)	

Poprawna odpowiedź

A. – P (pierwsze)

C. – O (ostatnie)

2 p. – za poprawne wskazanie wydarzenia pierwszego i ostatniego

1 p. – za poprawne wskazanie jednego wydarzenia (pierwszego lub ostatniego)

Zadanie 6. (0–6)

Korzystanie z informacji	Korzystanie ze źródeł informacji o życiu społecznym i politycznym (charakterystyka ideologii politycznych) (II.2)
Wiadomości: Ideologie polityczne (I.6)	

Poprawna odpowiedź

A. liberalizm, Karl R. Popper

B. anarchizm, Michaił Bakunin

C. konserwatyzm, Edmund Burke

6 p. – za poprawne przyporządkowanie wszystkich ideologii oraz imion i nazwisk

1 p. – za poprawne przyporządkowanie jednego elementu odpowiedzi

Zadanie 7. (0–4)

Korzystanie z informacji	Korzystanie ze źródeł informacji o życiu społecznym i politycznym (wykres postaw politycznych elektoratu) (II.2)
Wiadomości: Kultura polityczna społeczeństwa polskiego (postawy polityczne elektoratów partii) (I.6)	

Poprawna odpowiedź

A. przykład porównania – jedno spośród:

- elektorat PiS (PiS) jest bardziej konserwatywny światopoglądowo i bardziej etatystyczny niż elektorat PO (PO)
- elektorat PO (PO) jest bardziej liberalny światopoglądowo i gospodarczo (ekonomicznie) niż elektorat PiS (PiS)
- nie ma podobieństwa między elektoratem PiS (PiS) a elektoratem PO (PO) w kwestii światopoglądowej i gospodarczej

2 p. – za poprawne wskazanie dwóch różnic lub za odpowiedź, z której wynika, że nie ma podobieństw w poglądach elektoratów PiS oraz PO zarówno w kwestii światopoglądowej, jak i gospodarczej

1 p. – za poprawny jeden element odpowiedzi

0 p. – za brak odpowiedzi, odpowiedź niepoprawną lub odpowiedź, z której wynika, że utożsamiono poglądy elektoratu z poglądami partii politycznej (np. użycie słowa partia polityczna / ugrupowanie / organizacja bez wskazania, że chodzi o jej wyborców)

B. elektorat Platformy Obywatelskiej (elektorat PO / PO)

1 p. – za poprawne wskazanie

0 p. – za brak odpowiedzi, odpowiedź niepoprawną lub odpowiedź, z której wynika, że utożsamiono poglądy elektoratu z poglądami partii politycznej (np. użycie słowa partia polityczna / ugrupowanie / organizacja bez wskazania na jej wyborców)

C. kwestia światopoglądowa (liberalizm-konserwatyzm światopoglądowy / światopogląd)

1 p. – za poprawne wskazanie kwestii

0 p. – za brak odpowiedzi, odpowiedź niepoprawną, w tym zapis: (oś) konserwatyzm-liberalizm

Zadanie 8. (0–2)

Wiadomości i rozumienie	Sądy i trybunały w Polsce (I.10)
-------------------------	----------------------------------

Poprawna odpowiedź

A., D.

2 p. – za poprawne wskazanie dwóch zdań prawdziwych

1 p. – za poprawne wskazanie jednego zdania prawdziwego

0 p. – za brak odpowiedzi, wskazania odpowiedzi niepoprawnych lub zaznaczenie więcej niż dwóch odpowiedzi

Zadanie 9. (0–2)

Wiadomości i rozumienie	Źródła prawa oraz ustroj Rzeszypospolitej Polskiej (I.7 / I.9)
-------------------------	--

Poprawna odpowiedź

Senat RP – A., B., D.

Prezydent RP – A., B., C.

2 p. – za poprawne wskazanie wszystkich uprawnień obu organów

1 p. – za poprawne wskazanie wszystkich uprawnień jednego organu

0 p. – za brak odpowiedzi, wskazania odpowiedzi niepoprawnych lub zaznaczenie więcej niż trzech odpowiedzi w jednej kolumnie

Zadanie 10. (0–3)

Korzystanie z informacji	Rozumienie czytanych przepisów prawnych (II.7)
Wiadomości: Dziedziny prawa (I.9)	

Poprawna odpowiedź

A. karne

B. administracyjne

C. cywilne (zobowiązaniowe / zobowiązań / zobowiązania)

3 p. – za podanie wszystkich poprawnych nazw dziedzin prawa

1 p. – za podanie jednej poprawnej nazwy dziedziny prawa

Zadanie 11. (0–2)

Wiadomości i rozumienie	Dziedziny prawa (I.9)
-------------------------	-----------------------

Poprawna odpowiedź

B., D.

- 2 p.** – za poprawne wskazanie dwóch zdań prawdziwych
1 p. – za poprawne wskazanie jednego zdania prawdziwego
0 p. – za brak odpowiedzi, wskazania odpowiedzi niepoprawnych lub zaznaczenie więcej niż dwóch odpowiedzi

Zadanie 12. (0–4)

Korzystanie z informacji	Rozumienie czytanych przepisów prawnych (II.7)
Wiadomości: Konstytucja RP (I.7)	

Poprawna odpowiedź

A.

Rodzaj stanu nadzwyczajnego	Organ / organy państwa
stan wojenny	Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej (Prezydent RP / Prezydent Rzeczypospolitej) na wniosek Rady Ministrów (rządu) lub Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej (Prezydent RP / Prezydent Rzeczypospolitej) i Rada Ministrów (rząd)
stan wyjątkowy	Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej (Prezydent RP / Prezydent Rzeczypospolitej) na wniosek Rady Ministrów (rządu) lub Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej (Prezydent RP / Prezydent Rzeczypospolitej) i Rada Ministrów (rząd)
stan klęski żywiołowej	Rada Ministrów (rząd)

- 3 p.** – za poprawne podanie organów władzy decydujących o wprowadzeniu wszystkich stanów nadzwyczajnych
1 p. – za poprawne podanie organów / organu władzy decydującego o wprowadzeniu jednego stanu nadzwyczajnego
0 p. – za brak odpowiedzi, wskazania odpowiedzi niepoprawnych lub niepełnych (np. rezydent RP w przypadku stanu wojennego i wyjątkowego)

B. stan klęski żywiołowej

- 1 p.** – za poprawne podanie nazwy stanu nadzwyczajnego

Zadanie 13. (0–3)

A., C. Korzystanie z informacji	Rozumienie czytanych przepisów prawnych (II.7)
	Wiadomości: Prawny status instytucji życia społecznego (I.9 / I.1)
B. Wiadomości i rozumienie	Stosunki międzynarodowe (umowy międzynarodowe) (I.15)

Poprawna odpowiedź

- A. prawda
 B. prawda
 C. fałsz

- 3 p.** – za poprawne wskazanie prawdziwości/ fałszywości wszystkich zdań

- 1 p.** – za poprawne wskazanie prawdziwości/ fałszywości jednego zdania

Zadanie 14. (0–3)

Wiadomości i rozumienie	Prawa człowieka (I.11)
-------------------------	------------------------

Poprawna odpowiedź

- A. prawa polityczne
B. prawa solidarnościowe
C. prawa socjalne i kulturalne

3 p. – za poprawne przyporządkowanie trzech kategorii praw człowieka**1 p.** – za poprawne przyporządkowanie jednej kategorii praw człowieka**Zadanie 15. (0–3)**

Wiadomości i rozumienie	Organizacje międzynarodowe (I.15)
-------------------------	-----------------------------------

Poprawna odpowiedź

- A. Organizacja Bezpieczeństwa i Współpracy w Europie
B. Wspólnota Niepodległych Państw (Wspólnota Państw Niepodległych)
C. przykład państwa – jedno spośród:
- Rosja (Federacja Rosyjska)
 - Białoruś (Republika Białorusi / Republika Białoruś)
 - Ukraina

3 p. – za podanie trzech poprawnych nazw**1 p.** – za podanie jednej poprawnej nazwy**Zadanie 16. (0–2)**

Korzystanie z informacji	Korzystanie ze źródeł informacji o życiu społecznym i politycznym (mapa polityczna Europy) (II.2)
Wiadomości: Polska w Europie (I.13)	

Poprawna odpowiedź

- A. 1993
B. przykład uzasadnienia – jedno spośród:
- w 1993 roku nastąpił rozpad Czechosłowacji (CSRF) na dwa państwa: Czechy (Republikę Czeską) i Słowację
 - przed 1993 rokiem istniała Czechosłowacja (CSRF)
 - Czechy (Republika Czeska) i Słowacja są odrębnymi państwami
 - granice w 1993 roku były takie same, jak dziś

2 p. – za poprawne wskazanie roku oraz podanie uzasadnienia**1 p.** – za poprawne wskazanie roku**Zadanie 17. (0–3)**

Korzystanie z informacji	Korzystanie ze źródeł informacji o życiu społecznym i politycznym (tekst popularnonaukowy dotyczący integracji europejskiej) (II.2)
Wiadomości: Instytucje i zasady działania Unii Europejskiej (I.14)	

Poprawna odpowiedź

- A. Robert Schuman

1 p. – za poprawne podanie imienia i nazwiska

B. organizacja: Europejska Wspólnota Węgla i Stali
państwa założycielskie – dwa spośród:

- Belgia (Królestwo Belgii)
- Holandia (Zjednoczone Królestwo Niderlandów / Królestwo Niderlandów)
- Luksemburg (Wielkie Księstwo Luksemburga)
- Włochy (Republika Włoska)

2 p. – za poprawne podanie nazwy organizacji oraz nazw dwóch państw

1 p. – za poprawne podanie jednego elementu odpowiedzi

Zadanie 18. (0-3)

Korzystanie z informacji	Lokalizacja ważnych wydarzeń w czasie (II.4)
Wiadomości: Polska w Europie (I.13)	

Poprawna odpowiedź

- A. Lech Kaczyński
B. Aleksander Kwaśniewski
C. Lech Wałęsa

3 p. – za podanie poprawnych imion i nazwisk trzech prezydentów

1 p. – za podanie poprawnego imienia i nazwiska jednego prezydenta

Zadanie 19. (0-3)

Wiadomości i rozumienie	Instytucje i zasady działania Unii Europejskiej (I.14)
-------------------------	--

Przykład poprawnej odpowiedzi

trzy spośród:

- bierne prawo wyborcze w wyborach eurodeputowanych (Parlamentu Europejskiego) w dowolnym kraju UE niezależnie od obywatelstwa krajowego
- czynne prawo wyborcze w wyborach eurodeputowanych (Parlamentu Europejskiego) w dowolnym kraju UE niezależnie od obywatelstwa krajowego
- czynne prawo wyborcze w wyborach do władz lokalnych w państwie UE, w którym zamieszkuje, niezależnie od obywatelstwa krajowego
- bierne prawo wyborcze w wyborach do władz lokalnych w państwie UE, w którym zamieszkuje, niezależnie od obywatelstwa krajowego
- prawo do swobodnego dostępu do informacji publicznej
- prawo do zwracania się do instytucji i organów doradczych Unii w swoim języku i otrzymywania odpowiedzi w tym samym języku
- prawo petycji do Parlamentu Europejskiego (Komisji ds. petycji Parlamentu Europejskiego)
- prawo skargi do Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich (Ombudsmana)
- prawo do kontrolowania i korygowania zachowania państw członkowskich oraz instytucji UE na warunkach wskazanych w przepisach Traktatu.

3 p. – za poprawne podanie trzech praw

1 p. – za poprawne podanie jednego prawa

Zadanie 20. (0–1)

Korzystanie z informacji	Rozpoznawanie problemów społecznych świata (na podstawie tekstu publicystycznego) (II.6)
Wiadomości: Naród (postawy wobec narodu i wielokulturowości) (I.3)	

Poprawna odpowiedź

D.

1 p. – za wskazanie poprawnej odpowiedzi**Zadanie 21. (0–1)**

Korzystanie z informacji	Korzystanie ze źródeł informacji o życiu społecznym i politycznym (mapa Polski) (II.2)
Wiadomości: Naród (mniejszości narodowe w Polsce) (I.3)	

Poprawna odpowiedź

A. – 3

B. – 2

C. – 5

3 p. – za poprawne przyporządkowanie trzech nazw mniejszości**1 p.** – za poprawne przyporządkowanie jednej nazwy mniejszości**0 p.** – za brak odpowiedzi lub przyporządkowanie odpowiedzi niepoprawnych**Zadanie 22. (0–4)**

Korzystanie z informacji	Odróżnianie informacji o faktach od opinii (II.4)
Wiadomości: Problemy społeczeństwa polskiego (I.2)	

Poprawna odpowiedź

A., B., E., H. (kolejność odpowiedzi dowolna)

4 p. – za poprawne wskazanie czterech zdań, w których zawarte są opinie**1 p.** – za poprawne wskazanie jednego zdania, w którym zawarta jest opinia**Zadanie 23. (0–1)**

Korzystanie z informacji	Rozpoznawanie problemów społecznych Polski (na podstawie źródła ikonograficznego – rysunku satyrycznego) (II.6)
Wiadomości: Problemy społeczeństwa polskiego (I.2)	

Poprawna odpowiedź

B.

1 p. – za wskazanie poprawnej odpowiedzi**Zadanie 24. (0–5)**

A., B. Korzystanie z informacji	Korzystanie ze źródeł informacji o życiu społecznym (dane z badań opinii publicznej w formie wykresu słupkowego) (II.7)
	Wiadomości: Formy życia społecznego i problemy społeczeństwa polskiego (I.1 / I.2)
C., D. Wiadomości i rozumienie	Formy życia społecznego i problemy społeczeństwa polskiego (I.1 / I.2)

Poprawna odpowiedź

A. przykład sformułowania zmiany – jedno spośród:

- wzrósł odsetek oceniających działalność związków zawodowych jako korzystną
- zmalał odsetek oceniających działalność związków zawodowych jako niekorzystną
- wzrost ocen korzystnych
- spadek ocen niekorzystnych

1 p. – za poprawne podanie zmiany

B. 1997–2000

1 p. – za poprawne wskazanie okresu

C. ochrona interesów pracowniczych

1 p. – za poprawne podanie celu

Punkt przyznaje się także za odpowiedzi uszczegóławiające czy egzemplifikujące cel

D.

- ogólnokrajowy związek zawodowy: Niezależny Samorządny Związek Zawodowy „Solidarność” (NSZZ „Solidarność” / NSZZ Solidarność / Solidarność)
- ogólnokrajowe zrzeszenie związków zawodowych: Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych (OPZZ)

2 p. – za poprawne podanie dwóch nazw

1 p. – za poprawne podanie jednej nazwy

Zadanie 25. (0–2)

Wiadomości i rozumienie	Formy życia społecznego (I.1)
-------------------------	-------------------------------

Poprawna odpowiedź

A. wtórna, formalna

B. pierwotna, nieformalna

2 p. – za poprawne wskazanie nazw rodzajów grup w obu podpunktach

1 p. – za poprawne wskazanie nazw rodzajów grup w jednym podpunkcie

Zadanie 26. (0–7)

Korzystanie z informacji	Korzystanie ze źródeł informacji o życiu społecznym (dane z badań opinii publicznej w formie tabeli) (II.2); wskazywanie przyczyn procesów społecznych (II.5) – B, D
Wiadomości: Formy uczestnictwa obywateli w życiu publicznym, problemy społeczeństwa polskiego, instytucje życia społecznego (I.8 / I.2 / I.1)	

Poprawna odpowiedź

A. dziedzina – ochrona zdrowia

przykład przyczyny – wraz z wiekiem stan zdrowia na ogół się pogarsza

2 p. – za poprawne wskazanie dziedziny i przyczyny

1 p. – za poprawne wskazanie dziedziny

0 p. – za brak odpowiedzi, podanie odpowiedzi niepoprawnych lub niepoprawnego pierwszego elementu odpowiedzi

B. kategorie wiekowe: 25–34 lata i 35–44 lata

1 p. – za poprawne wskazanie dwóch kategorii wiekowych

C. dziedzina – edukacja

przykład przyczyny – wraz z wiekiem słabnie chęć do zdobywania czy uzupełniania wykształcenia

2 p. – za poprawne wskazanie dziedziny i przyczyny

1 p. – za poprawne wskazanie dziedziny

0 p. – za brak odpowiedzi, podanie odpowiedzi niepoprawnych lub niepoprawnego pierwszego elementu odpowiedzi

D. przykład uzasadnienia – politykę wybierało 0-3% badanych z każdej kategorii wiekowej, zaś działania społeczne wybierało 1-7% badanych z każdej kategorii wiekowej

2 p. – za poprawne wskazanie dwóch dziedzin aktywności (polityka oraz działania społeczne) wraz z odwołaniem się do danych

1 p. – za poprawne wskazanie jednej dziedziny aktywności wraz z odwołaniem się do danych

0 p. – za brak odpowiedzi, odpowiedzi niepoprawne lub odpowiedzi bez odwołania się do danych

W podpunkcie A. i C. nie przyznaje się punktu za drugi element odpowiedzi, gdy jako przyczynę podano zależność przedstawioną w poleceniu

Zadanie 27. (0–2)

Korzystanie z informacji	Korzystanie ze źródeł informacji o życiu społecznym (tekst popularnonaukowy) (II.2)
Wiadomości: Formy uczestnictwa obywateli w życiu publicznym (I.8)	

Poprawna odpowiedź

1. A.

2. B.

2 p. – za wskazanie dwóch poprawnych odpowiedzi

1 p. – za wskazanie jednej poprawnej odpowiedzi

Zadanie 28. (0–4)

Korzystanie z informacji	Korzystanie ze źródeł informacji o życiu społecznym (źródło ikonograficzne – fotografie) (II.2)
Wiadomości: Formy uczestnictwa obywateli w życiu publicznym, problemy społeczeństwa polskiego (I.8 / I.2)	

Poprawna odpowiedź

A. – Jerzy (Jurek) Owskiak

Fundacja Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy (Wielka Orkiestra Świątecznej Pomocy / WOŚP / Fundacja WOŚP)

B. – Janina Ochojska (Janina Ochojska-Okońska / Janina Okońska)

Polska Akcja Humanitarna (PAH / Fundacja EquiLibre)

4 p. – za poprawne podanie dwóch imion i nazwisk oraz dwóch nazw organizacji

1 p. – za wskazanie jednego poprawnego elementu odpowiedzi

Zadanie 29. (0–2)

Korzystanie z informacji	Korzystanie ze źródeł informacji o życiu społecznym (dane z badań opinii publicznej w formie wykresu kołowego) (II.2)
Wiadomości: Formy uczestnictwa obywateli w życiu publicznym (I.8)	

Przykład poprawnej odpowiedzi
jedna spośród:

- Odsetek twierdzących, że mają wpływ na sprawy własnego miasta jest większy niż tych, którzy uważają, że mają wpływ na sprawy kraju – różnica wynosi 9 punktów procentowych (wskazuje tak odpowiednio 39 i 30%). Z kolei odsetek twierdzących, iż nie mają wpływu na sprawy własnego miasta jest mniejszy niż tych, którzy uważają, że nie mają wpływu na sprawy kraju – różnica wynosi 7 punktów procentowych (wskazuje tak odpowiednio 58 i 65%).
- Badani deklarują poczucie nieco większego wpływu na sprawy lokalne niż państwowe, gdyż 39% respondentów twierdzi, że ma wpływ na sprawy lokalne, a na sprawy państwa – 30%, a 58% respondentów twierdzi, że nie ma wpływu na sprawy lokalne, zaś na sprawy państwa – 65%.

2 p. – za poprawne wskazanie różnic wraz z danymi z obu wykresów

1 p. – za poprawne wskazanie różnicy wraz z danymi z obu wykresów

0 p. – za brak odpowiedzi, podanie odpowiedzi niepoprawnych lub niepoprawnego pierwszego elementu odpowiedzi oraz gdy deklarację poczucia wpływu (braku wpływu) uznano za faktyczny wpływ (brak wpływu)

Zadanie 30. (0–15)

Tworzenie informacji	Formułowanie wypowiedzi pisemnej zawierającej przedstawienie własnego stanowiska w sprawach publicznych, ocenę procesów politycznych i wskazanie propozycji rozwiązań problemów społeczności lokalnej (III.1 / III.2 / III.3 / III.5)
Wiadomości: Formy uczestnictwa obywateli w życiu publicznym; instytucje życia społecznego, społeczeństwo polskie (I.8 / I.1 / I.2)	

Kryteria oceniania

Ustosunkowanie się do kwestii wpływu jednostki na sprawy publiczne w środowisku lokalnym (0–1)

1 p. – za ustosunkowanie się

Wskazanie form aktywności społecznej i omówienie ich w kontekście wpływu jednostki na środowisko lokalne (0–6)

Przykładowe formy:

- uczestnictwo w pracy organów jednostek pomocniczych samorządu terytorialnego
- uczestnictwo w zgromadzeniach
- uczestnictwo w działalności stowarzyszeń
- uczestnictwo w działalności fundacji
- uczestnictwo w organizacjach pozarządowych (NGO)
- uczestnictwo w działaniach wspólnoty mieszkaniowej
- uczestnictwo w życiu wspólnoty religijnej, np. parafii
- wolontariat

6 p. – za poprawne wymienienie i uzasadnienie minimum trzech form aktywności

2 p. – za poprawne wymienienie i uzasadnienie jednej formy aktywności

1 p. – za wymienienie jednej formy aktywności

Wskazanie form aktywności politycznej i omówienie ich w kontekście wpływu jednostki na środowisko lokalne (0–6)

Przykładowe formy:

- udział w referendum lokalnym
- działania na rzecz przeprowadzenia referendum lokalnego
- czynne prawo wyborcze w wyborach lokalnych
- bierne prawo wyborcze w wyborach lokalnych
- uczestnictwo w obradach samorządowych organów uchwałodawczych
- uczestnictwo w działalności lokalnych komórek partii politycznych
- uczestnictwo w akcjach nieposłuszeństwa obywatelskiego o wymiarze lokalnym
- uczestnictwo w zgromadzeniach

6 p. – za poprawne wymienienie i uzasadnienie minimum trzech form aktywności

2 p. – za poprawne wymienienie i uzasadnienie jednej formy aktywności

1 p. – za wymienienie jednej formy aktywności

Jeśli formy aktywności (np. udział w zgromadzeniach) wystąpiły w obu rodzajach aktywności, punkty przyznaje się za każdą formę podwójnie, o ile uzasadniono ją na dwa sposoby

Poprawny język i forma wypowiedzi (0–1)

1 p. – za pracę napisaną językiem w pełni komunikatywnym, z uporządkowanym, logicznym wywodem

Wykorzystanie materiałów źródłowych (0–1)

1 p. – za poprawne powołanie się na minimum dwa materiały źródłowe